

роботах/завданнях. І це значною мірою корелює з браком мотивації до навчання загалом.

Мотивація до навчання – це окреме питання, але можна окреслити напрями боротьби зі студентським плагіатом. В першу чергу всі завдання повинні мати можливість практичного застосування. Викладачі повинні пояснювати студентам доцільність самостійного написання роботи і можливість застосування цієї роботи в професійній практиці.

По-друге, згубною є практика використання з року в рік одних і тих самих тем і завдань для виконання письмових робіт, в тематиці робіт потрібно враховувати сучасні наукові досягнення, зміни, які відбулися завдяки науково-технічному розвитку в різних галузях.

І. Г. Бізюк, О. В. Чаленко

ЕТИЧНІ СКЛАДОВІ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ. МОТИВАЦІЯ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Сукупність позитивних мотивів становить мотивацію будь-якої діяльності. Під мотивацією розуміють сукупність спонукальних потреб, що визначають спрямованість активності особистості. Науковці розрізняють внутрішню мотивацію, яка базується на пізнавальній активності, позитивних емоціях, цікавості, допитливості, і зовнішню мотивацію, підкріплену зовнішніми стимулами (добра оцінка, повага друзів, бажання бути першим у навчанні тощо). Позитивну мотивацію стимулюють і закріплюють навчально-пізнавальні задачі, пов'язані з майбутньою професійною діяльністю, нестандартні навчальні задачі, що активізують мислення і сприяють більш глибокому і усвідомленому засвоєнню знань.

В системі вищої освіти США у отриманні зиску від плагіату не виникає потреби. В першу чергу через орієнтацію освіти на індивідуальність як викладача, так і студента. Декілька професорів можуть читати схожі курси – студент сам обирає, до кого йому йти. Тому викладачеві не має сенсу запозичати чужу програму курсу, бо це призведе до втрати індивідуальності, а значить, і до втрати студентів.

У свою чергу викладачі плекають індивідуальність мислення своїх студентів, з повагою ставляться до їхніх думок. Будь-яку думку студента поважають і дуже серйозно до неї ставляться. Ідея, думка розглядається як матеріальне творіння, тобто плуг, лопата чи ще щось. До неї ставляться, як до індивідуальної власності.

Щоб, бува, випадково не принизити гідність студента, в американських школах і університетах навіть оцінки його знань не оголошують публічно. Про результати успішності студента мають право знати тільки дві людини: професор і сам студент. Аналіз його роботи буде проведений віч-на-віч з викладачем під час індивідуальної консультації.

Започатковуюючи норми поведінки викладача, такі як заохочення індивідуального мислення своїх студентів, розроблення нових курсів з урахуванням нових технологій, в такий спосіб стимулюючи внутрішню та зовнішню мотивацію студента до навчання, викладач сприяє більш глибокому і усвідомленому засвоєнню знань студентом, а значить, відповідно зниженню потреби привласнювати індивідуальну власність інших.

С. О. Бантюкова

КОМПІЛЯЦІЯ ЯК ОДНА З ФОРМ ВИКОРИСТАННЯ ЧУЖОЇ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Останнім часом в засобах масової інформації стало підніматися питання про запозичення в роботах багатьох авторів. Таке запозичення безпосередньо пов'язано з таким поняттям, як порушення авторських прав.

Авторське право дає автору можливість опублікування, поширення власного твору. Авторське право забезпечує недоторканність творів, що означає, що тільки автор може вносити у свій твір зміни або дозволяти вносити їх іншим особам. Крім того, автор має право на отримання винагороди за використання власних творів іншими особами. Порушення авторських прав – це будь-яке порушення прав їх власника.

Доступність інформаційних ресурсів, а також легкість копіювання матеріалів у цифровій формі привели до значного зростання компілятивних матеріалів, заснованих на запозиченнях без вказівки авторів і першоджерела.

З практикою запозичення фрагментів тексту твору або твору цілком пов'язують такі поняття, як плагіат і компіляція.

Плагіат трактується як різновид порушення авторського права – це незаконне використання, розпорядження або привласнення результатів чужої інтелектуальної діяльності із зазначенням себе як автора.

Компіляція – це створення тексту роботи шляхом використання матеріалів, запозичених з наукових, публіцистичних, художніх або інших джерел, зазвичай без самостійного опрацювання і вказівки авторів. Фрагменти текстів з різних матеріалів можуть зв'язуватися коментарями автора компіляції.

Головна відмінність компіляції від плагіату – наявність джерел. В кінці скомпільованого тексту слід надавати джерела, з яких була взята інформація, а в текстовій частині – посилання на її використання.

Вважається, що компіляція, на відміну від плагіату, не являє собою навмисне присвоєння авторства чужого твору. На основі компіляції зазвичай створюється навчальна і довідкова література, що вимагає використання великої кількості джерел: підручників, енциклопедій, довідників, словників.